

Galaten 3:2

“Dit alleen wil ik van u leren:

‘Hebt gij de Geest ontvangen uit de werken de wet
of uit de prediking des geloofs?’ “

De gave van de Heilige Geest

1 geweldig

2 genade

3 gevaren

Gemeente,

Wie wel eens in Zwitserland of Oostenrijk is geweest kan daar de Rijn zien. Bij de Bodensee of de watervallen van Schaffhausen. En die staat versteld van de helderheid van het water. Je kunt soms metersdiep tot op de bodem kijken. Zo helder. Als de Rijn eenmaal Nederland binnen is gestroomd lukt je dat niet meer. Dan is het water troebel geworden en vervuild. Dat komt oa door de lozing van afvalstoffen van chemische fabrieken in het Ruhrgebied in Duitsland. Dus dichtbij het brongebied is de Rijn helder, maar verderop wordt het water troebel en vervuild.

Iets soortgelijks was gebeurt in de gemeenten van Galatie met het geestelijk leven. En kan gebeuren in gemeenten vandaag de dag. Dat er ooit een helder geestelijk leven was. Helder in de zin van zeker, puur, zuiver. Maar dat na verloop van tijd het geestelijk leven troebel en vervuild is geworden: onzeker, onzuiver, op onszelf gericht. En daarover maakt Paulus zich grote zorgen. Daarover spreekt hij hen vermanend aan: o gij uitzinnige Galaten. Zijt gij met de Geest begonnen en voleindigt gij in het vlees?

1 geweldig

Dat kan Paulus zeggen omdat zij de Heilige Geest ontvangen hadden. Zij waren van dood levend gemaakt. Overgezet uit het rijk van de satan in het koninkrijk van God. En het bewijs daarvan is de gave van de Heilige Geest. Iedereen die de HEERE kent ontvangt de Heilige Geest in zijn of haar hart. Elke onderdaan van Koning Jezus heeft de Heilige Geest in zich. Dat is een ontzagwekkende gedachte. Dan woont er een Goddelijke Persoon in mij. In mijn hart, vol van stinkende zonden, woont God! Met Zijn Geest. Wat wij wel eens eerder uitlegden: de Geest woont in vlees. Vlees: onheilig, onrein. Als een hok van stinkend rottend ongedierte. Zo is mijn hart een hok met allerlei ongedierte van zonden: stinkend. Een vreselijke walm. Maar de Geest is erin gekomen. Heeft

Zich laten opsluiten in mijn leven. In dat stinkend hol voor Hem. Maar Hij wilde erin komen om daar te wonen.

Dat is een rijkdom. Want de Heilige Geest is het bewijs van het kindschap. Dat de Vader mij heeft aangenomen tot Zijn kind. Galaten 4:5-6 werken dat verder uit. Elke zondaar die God aanneemt tot Zijn kind, Die geeft Hij de Heilige Geest. Om door die Geest te zorgen dat een zondaar ook innerlijk een kind wordt. Een kind dat de trekken van de Vader draagt. Dat op Vader gaat lijken. Elk kind heeft dat wel enigszins. Dat in je doen en laten lijkt op je vader, of je moeder. Dat zit in je genen, vanaf je ontvangenis. Ten aanzien van God zit niemand dat in de genen, heeft niemand dat vanaf ontvangenis. Daar gaat God voor zorgen met Zijn Geest. Dan krijg ik de trekken van Hem. Want de vrucht van de Geest is liefde, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid. En dat zijn ook eigenschappen van God. En die krijgen Zijn kinderen ook.

En zo is de Heilige Geest voorschot en voorsmaak van de hemelse heerlijkheid en zaligheid. De Heilige Geest is een handvol koren uit de voorraadschuur van de hemel. Die brengt dus iets van de hemel in je hart en in je leven. Daar gebruikt het Nieuwe Testament woorden voor als onderpand: garantie van de volheid. Als eersteling: nog maar een klein beetje van alles. De Heilige Geest brengt dus vreugde in je leven. Vreugde in God. Die is in de hemel volmaakt, die komt een beetje in je hart: vreugde in God en Zijn heil en Zijn rijk. Vreugde als je God nabij weet en ervaart. Vreugde als je zicht krijgt op Gods welbehagen en genade. Maar ook liefde: de hemel is vol van liefde. Die komt ook een beetje in je hart: liefde tot God, tot de Heere Jezus, tot anderen. Liefde die doet verlangen naar God en naar de Heere Jezus. Om Hem te eren en te verheerlijken. En ook heiligheid. De hemel is volmaakt heilig. Daar komt ook wat van in je hart: in elk geval het verlangen naar heiligheid: om God en Zijn Naam, eer en rijk toegewijd te zijn.

Dat houdt het in: de Heilige Geest ontvangen. Dat geeft geestelijk leven. En als dat dichtbij de bron is, dan is dat helder. Zeker. Als je verder van de bron afleeft wordt dat troebeler en vervuiler. Maar in zijn wezen heeft het in zich: zekerheid. Kind van God te zijn. Hemelse liefde, vreugde, en heiligheid enigszins te kennen in je hart. Dat is je levenselement geworden. Daar ben je als een vis in het water. Is dat zo? Kent u dat leven? Hebt u de Heilige Geest ontvangen? Het kan zijn dat u het moeilijk vindt om daar rechtstreeks 'ja' op te zeggen. Het kan zijn dat je daaraan twijfelt, dat niet direct zo durft te zeggen. Daarover

straks nog meer. Dat het vervuild en vertroebeld kan zijn. Maar we stellen eerst de vraag zoals hij gesteld moet worden: hebt u de Heilige Geest ontvangen? Want dat is 'ja' of 'nee'.

Want voor die is het Heilig Avondmaal ingesteld. In het Heilig Avondmaal verzekert en verzegeld God aan allen die het leven met Hem kennen, die de Heilige Geest ontvangen hebben: Ik stierf voor je. Ik zal je voeden en blijven voeden. Ik zal je in de hemelse erfenis brengen. Het verzegelt het kindschap en de hemelse heerlijkheid. Wilhelmus a Brakel zegt daarom: bekeerden mogen niet afblijven. Wie het leven met de HEERE kent mag niet afblijven. Die zondigt als hij afblijft. Die is ongehoorzaam aan Jezus' oproep aan Zijn discipelen: doet dat tot Mijn gedachtenis. Dat betekent niet dat ieder kind van God zo kan aangaan, zonder meer. Maar wel dat je dan te zorgen hebt dat je volgende week aan kunt gaan. Dat je te zorgen hebt dat je zonden belijdt, zondige gewoontes erkent en oprecht voor Hem kan staan volgende week zondag. Daarom ook de week van voorbereiding: opdat allen die het leven met de HEERE kennen, zorgen dat zij aan zullen kunnen gaan.

En het Heilig Avondmaal is niet voor degenen die dit leven niet kennen. Wie de Heilige Geest niet ontvangen heeft hoort niet aan de tafel. Die heeft een deel aan het kindschap en de hemelse heerlijkheid. Onbekeerden mogen niet aangaan. Die staan erbuiten. En dat is verschrikkelijk! Buiten Gods rijk staan. Als Jezus terugkomt of ik sterf: buiten staan. Dat mag nooit vrede of rust geven. Nee, daarom is het week van voorbereiding: om tijd te hebben dat ik wel aan zal kunnen gaan, om mij te bekeren, om God aan te roepen.

Dus niemand is klaar aan het begin van de voorbereidingsweek. Niemand kan zeggen: ziezo, het zit goed, of het zit niet goed, en dat is het dan. Iedereen wordt geroepen tot zelfbeproeving, voorbereiding.

2 genade

Maar nu hoorden we al: dat leven met de HEERE, dat leven dat de Heilige Geest ontvangen heeft kan vertroebelen, vervuilen. En daarom stelt Paulus de vraag: hebt gij de Geest ontvangen uit de werken der wet of uit de prediking des geloofs? Hebt gij de Geest ontvangen. Gekregen. Dus niemand had hem altijd al, van nature al. Niemand is het eigen om de Geest te hebben. Kijk, zwart haar kun je gekregen hebben, laten verven, maar je kunt het ook van jezelf hebben, van nature. Maar de Heilige Geest heb je altijd gekregen, heb je nooit van nature van jezelf al. Van nature zijn wij in zonden ontvangen en geboren, en niet

mensen met de Heilige Geest. Je moet dus nooit zeggen: o, dat zal wel hoor daar ga ik maar van uit dat ik de Heilige Geest heb. Nee, als je die hebt, dan heb je Hem gekregen, ontvangen.

Maar hoe dan? Hoe krijg je de Heilige Geest? Dan moet er vrede met God zijn. Maar hoe krijg je die? Uit de werken der wet? Dat klinkt op zich goed. De wet. Want de wet is goed en de wet blijft ook altijd van kracht. Om die te doen uit dankbaarheid. Maar werken der wet dat houdt in: dat je de wet doet, probeert te doen om daarmee te verdienen. Om daarmee vrede met God te krijgen om daarmee de Heilige Geest te verdienen. Om daarvoor een voldoende te halen. Dat past wel in de tijd dat je net examen hebt gedaan. Dan moet je zorgen dat je een voldoende staat. Desnoods een 5.45. En desnoods met compenseren van een 5 door een 7 voor iets anders. Werken der wet: dat is: zo met de wet omgaan alsof elk gebod een vak is voor je examen. Als je maar voldoende komt te staan. Als je alles bij elkaar genomen maar net slaagt. Dan kun je allerlei soort gevoelens krijgen. net als bij je examen: je kunt een gevoel hebben: ik sta er goed voor, beter dan anderen in elk geval. Ik denk dat ik wel slaag. Je kunt ook een gevoel hebben van onzekerheid: ik weet het niet, 't zal er om houden. En soms ben je daar bezet mee, soms vergeet je het ook weer. Maar als je aan sterven denkt, voel je je onzeker. En een derde voelt zich moedeloos: zie je wel, het lukt me toch niet. En op den duur doet die er niet eens zo zijn best meer voor: het lukt toch niet. Je kan er soms wanhopig van worden. De werken der wet. Wie voldoende haalt ontvangt vrede met God en de heilige Geest.

Of uit de prediking des geloofs? De prediking des geloofs die geloofd wordt. In geloof aanvaard wordt. Dat is de prediking van Jezus Christus. De prediking dat Jezus Christus de wet gehouden heeft. Helemaal en volkomen. In alles wat de wet eist en vraagt: gehoorzaamheid tot elke prijs: en tot de prijs van Gethsemane en Golgotha toe heeft de Heere Jezus de wet gehouden. Tot elke prijs: tot de nederdaling ter hel toe. En de Heere Jezus heeft de straf van de wet gedragen. En dat was en is een vreselijke straf. Als je de wet niet houdt dan ben je vervloekt. Vervloekt: dat is dan is God toornig op je. Dat keert de Heilige Zich tegen je, verdervend, verterend, verdoemend. Dat is de hel, de eeuwige toorn van God dragen. Maar de Heere Jezus droeg die. Nam die op Zich. Hij is vervloekt geworden. Gods toorn over de

zonde van heel de mensheid vloeide als kokend lava in Zijn ziel en lichaam. Jezus Christus heeft de wet vervuld! En de prediking des geloofs is: Deze Jezus heeft de Heilige Geest verworven. En Hij wordt u aangeboden. U mag Hem hebben, in ontvangst nemen. Wie tot Jezus komt ontvangt de Heilige Geest.

Maar waar is dan de wet voor? Hiervoor: om zondaren tot Jezus te doen vluchten. Om zondaren te laten zien dat de werken der wet onmogelijk zijn. Want de wet zoals God die heeft gegeven eist het volmaakte. Geen 5,6 maar 10.0. Want bij de heilige God past alleen wat heilig en volmaakt is. En de wet is geestelijk, dwz.: de wet vraagt liefde tot God en gerichtheid op Zijn eer. De wet boort mijn motieven en bedoelingen open: zit er pure liefde in en zuivere gerichtheid op God? Of een halve procent eigenbelang, of een halve procent lauwheid? En de wet eist zuiverheid in gedachten en begeerten en opwellingen: wie zonde begeert die zondigt al. En de wet eist volkomenheid in het goede: Gods dag heiligen, de naaste dienen, Gods Naam lovend en getuigend gebruiken. Voor 100 % volmaakt. En anders: vervloekt. Anders: wordt God zo aangetast, gekrenkt en onteerd dat Hij heilig en eeuwig toorn. De donkere schaduw van de vloek valt over ons leven.

De wet is om te laten zien dat we het niet kunnen. Nooit en tenimmer. En toch moet het. De wet is een stok. Maar niet om daarmee te gaan wandelen en te proberen een paar stappen vooruit te zetten. Maar om daarmee onze benen keer op keer neer te halen en te laten vallen. Om tussen onze benen te steken zodat we vallen, om tegen ons aan te slaan zodat we neerzakken. Zodat we erkennen: nooit, nooit kan ik en zal ik de wet houden. Ik ben zolang ik onder de wet ben vervloekt en daar kom ik nooit nooit onderuit. Ik moet Jezus hebben. Alleen Jezus kan mij de vrede met God geven. Alleen in Hem is gerechtigheid die ik nodig heb. Kent u dit? Is dit het hart van uw godsdienst? Anders is het hol/dood.

Hebt gij de Heilige Geest ontvangen uit de werken der wet of uit de prediking des geloofs? Uit de prediking dat Christus de wet volbracht heeft. Dat in Hem de Heilige Geest is. Dat God in Hem aanbiedt de vrede met God en de Heilige Geest? En de wet dreef me uit, gunde me nergens rust, sloeg me overal, waar ik ook heenging, wat ik ook deed, wat ik probeerde, alles, alles onheilig, onvolmaakt, onzuiver.

Maar toen mij Gods Geest aan mijzelf had ontdekt, toen werd in mijn ziel die vreze gewekt, toen voelde ik wat eisen Gods heiligheid

deed, daar werd al mijn deugd een wegwerpelijk kleet. Toen vluchtte ik tot Jezus Hij heeft mij gered Hij heeft mij verlost van het vonnis der wet. Zo ontving ik de Heilige Geest, of ik ontving Hem niet. En wie zo de Heilige Geest ontving die heeft God lief, die verlangt naar God, verlangt Hem te dienen. En het Heilig Avondmaal betekent en verzegelt het: Ik voor u, Ik voed u. U hebt alles te danken aan Mijn offer, Mijn liefde. Ik zal u daarmee voeden tot het eeuwige leven.

Dat is helder en klaar geestelijk leven. Vanuit Christus. En in Hem de Heilige Geest ontvangen hebben. God liefhebben, zekerheid, verlangen, berouw. Maar: dat heldere water kan troebel worden en vervuild raken. Dat kan op twee manieren.

3 gevaren

Allereerst doordat je we beseft: ja, de vrede met God en de heilige Geest zijn een geschenk. Verdiend door de Heere Jezus. Dat kun je zelf niet verdienen, want je kunt de wet nooit volkomen houden. Geschenk van de Heere Jezus. Door Hem verdiend. Maar....aan wie geeft de Heere Jezus dat geschenk? Hoe kom je daarvoor in aanmerking? En dan halen wij door de achterdeur de werken der wet weer binnen. Alsof het zo zou zijn: de school heeft bij een jubileum een prachtige fiets weg te geven. Van laten we zeggen 1000 euro. Dan begrijp je wel: verdienen kun je die fiets niet: je doet zomaar geen klusjes waarmee je 1000 euro verdient en bij elkaar krijgt. Maar om voor die fiets in aanmerking te komen moet je wel zorgen dat je de beste bent, dat je ervoor in aanmerking komt. En de beste krijgt hem. Alsof zo het zou gaan met Gods vrede en de Heilige Geest. God schenkt Hem, maar aan wie? Aan degene die ervoor in aanmerking komt: die ijverig is, die serieus is. Die berouw heeft, last van zijn zonde heeft, die enkele zonden onder de knie krijgt, die een paar slechte gewoontes af heeft geleerd. En wie daar wat van heeft, die komt ervoor in aanmerking. Dat God zegt: jou geef ik het, jou geef Ik de Heilige Geest. Jij hebt berouw, jij bent ernstig en dus geef Ik jou Mijn vrede en Geest. Alleen het nare is: wanneer heb je genoeg van dat alles, wanneer kom je ervoor in aanmerking? Wanneer ben je ver genoeg? En je wordt onzeker, voortgejaagd, onrustig. Geen helder water, maar troebel en vervuild water.

En je bent er blind voor dat dat zo niet gaat. Dat je bent als een verongelukt iemand in de bergen. Die in een dal is neergestort. En die probeert omhoog te komen tegen de berghelling op. Maar de helikopter

komt alleen in het dal. En als ik probeer omhoog te klauteren ga ik juist van de helikopter vandaan. Van de redding vandaan. Met al mijn pogingen om in aanmerking te komen werk ik me van Jezus vandaan. Laat ik daarmee ophouden. Al mijn pogingen zijn toch onzuiver en op mijzelf gericht. Laat ik me neer laten vallen. En alleen weten: dat ik tegen al Gods geboden gezondigd heb en er geen van gehouden heb en tot alle kwaad geneigd ben en nochtans schenkt God mij vrede en Zijn Geest. Nochtans. Ik hoef niet in aanmerking te komen, ik hoef niet God zover te krijgen dat Hij het mij wil geven. God schenkt het aan goddelozen. God is gewillig het te geven. En Hij maakt mij gewillig het te ontvangen als goddeloze. Zo ontvang ik de vrede met God en de Heilige Geest

Nog op een tweede manier kan het water vervuilen en vertroebelen. Ik wil zekerheid hebben. Zekerheid dat ik de Heilige Geest ontvangen heb. En ik ga mijn zekerheid zoeken in wat ik ervan merk in mijn leven. Als ik een goede dag heb gehad, ik mocht getuigen en ben niet uitgevallen, dan denk ik dat ik de heilige Geest heb en vrede met God. Maar als ik een slechte dag heb, ik zweeg, en ik viel een keer uit, dan twijfel ik of ik ooit wel de heilige Geest heb ontvangen en vrede met God heb. En mijn zekerheid gaat op en neer met mijn gevoel of met hoe het ging. Het water is vervuild en troebel. En voor het heilig Avondmaal is het maar hoe de voorbereidingsweek gaat.

En weer haal ik de werken der wet door de achterdeur weer binnen. Want ik maak de vrucht van de Geest tot werken der wet. Ik bouw mijn zekerheid op wat ik ervan zie en merk. Ik gebruik de vrucht om daardoor tot geloof te komen dat ik echt de Heilige Geest heb. En dat vertroebelt alles. Want dan heb ik de orde omgedraaid. De vrucht is niet de bron van het geloof, maar het geloof is de bron van de vrucht. Dus niet: ik draag vrucht en dus geloof ik, maar ik geloof en dus zal ik vrucht dragen. Geloven is: als goddeloze komen tot Christus. Met de wet op mijn hielen. En zien op Hem. Op Hem, Die de wet vervulde, Die de vloek droeg, Die de vrede verwierf en in Wie de Heilige Geest is. En ziende op Hem heb ik vrede met God, is mijn schuld weg, ontvang ik de heilige Geest omdat Hij voor mij stierf. En ziende op Hem krijg ik berouw, en verlangen en kracht om God te leven. Het geloof brengt vruchten voort.

Week van voorbereiding. Om het helder te hebben. Heb ik de

Heilige Geest ontvangen? Ken ik het leven met de Heere? Nee? Zoek het in de Heere Jezus. Dan ben ik nog onder de vloek. Vlucht tot Hem. En als ik het leven met de HEERE ken: beproef uzelf of het water nog zuiver is. Of ik zuiver en helemaal nochtans mij aan Jezus toevertrouw. Ik kom er niet door in aanmerking door iets van mij, ik heb geen zekerheid omdat ik dit of dat heb of kan, maar enkel en alleen: als een goddeloze me op Jezus laten vallen, me door Hem laten zaligmaken. Helder en klaar. Verzekerd en dankbaar.

Amen